

A Tanácsköztársaság próbálta meg el?ször eltörölni a vármegyerendszert

2022 június 23. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Ezért h?zöngenek a balosok!

Szent István király uralkodásának idejéb?l eredeztetjük a magyar vármegyéket, melyeket 1950-ben számoltak fel. A Tanácsköztársaság idején próbálták meg el?ször eltörölni a vármegyerendszert, majd a kommunista államhatalomnak sikerült ezt ténylegesen véghez vinnie. A Magyarságkutató Intézet szerint üdvözlend? eredmény a megyék vármegyékké történ? átnevezése.

A magyar közigazgatás alapját kilenc és fél évszázadon keresztül a vármegyék alkották, történetük nagy részében egyben az önigazgatás, az önkormányzatiság fontos összetev?i is voltak

– hívta fel a figyelmet ma megjelent tanulmányában a Magyarságkutató Intézet.

Emlékeztettek: A magyar nemzeti hagyományok tiszteletének jeleként az 1949-t?l Legfels?bb Bíróságnak nevezett szerv 2012-ben visszakaphatta régi, történeti elnevezését, így ismét Kúriának hívjuk a legmagasabb bírói fórumot.

Szerintük a folyamat következ? lépése a megyék vármegyékké történ? átnevezése, a nemzeti hagyományokat fontosnak tartók számára üdvözlend? eredmény.

A Magyarságkutató Intézet ezzel együtt hangsúlyozta azt is, hogy a 2023-tól visszaállítandó vármegye elnevezés nem magyar sajátosság.

– Angol, kanadai, holland és dél-afrikai példák bizonyítják, hogy a hagyomány tisztelete, az összetartozás tudatának er?sítése, a nemzeti szuverenitás hangsúlyozása egyben civilizációs és kulturális érték, a demokratikus intézményrendszer er?sítésének eszköze is – hívták fel a figyelmet.

A vármegyékr?l azt írják, hogy még Szent István el?tt alakíthatták ki az el?képeiket:

Valószín?leg még Árpád korában, az Árpád által a vezéreknek vagy nemzetségeknek adományozott területi egységek lehettek az alapjai az istváni vármegyerendszernek, melyek a honfoglalás korában még családi-vérségi-nemzetségi alapon szervez?dtek

– fogalmaztak. Rámutattak arra is, hogy a vármegyék kialakulásában földrajzi tényez?k is szerepet játszottak, gyakran igazodnak folyók vízgy?jt? területéhez vagy az Alföldön a folyók által határolt egységekhez.

Az újkorban 64 vármegye (63+Fiume) volt Magyarországon, melyek a következ?k:

– A vármegyerendszer hivatalos kialakítását Szent Istvánhoz köthetjük, aki területi alapon szervezte meg az ország közigazgatását.

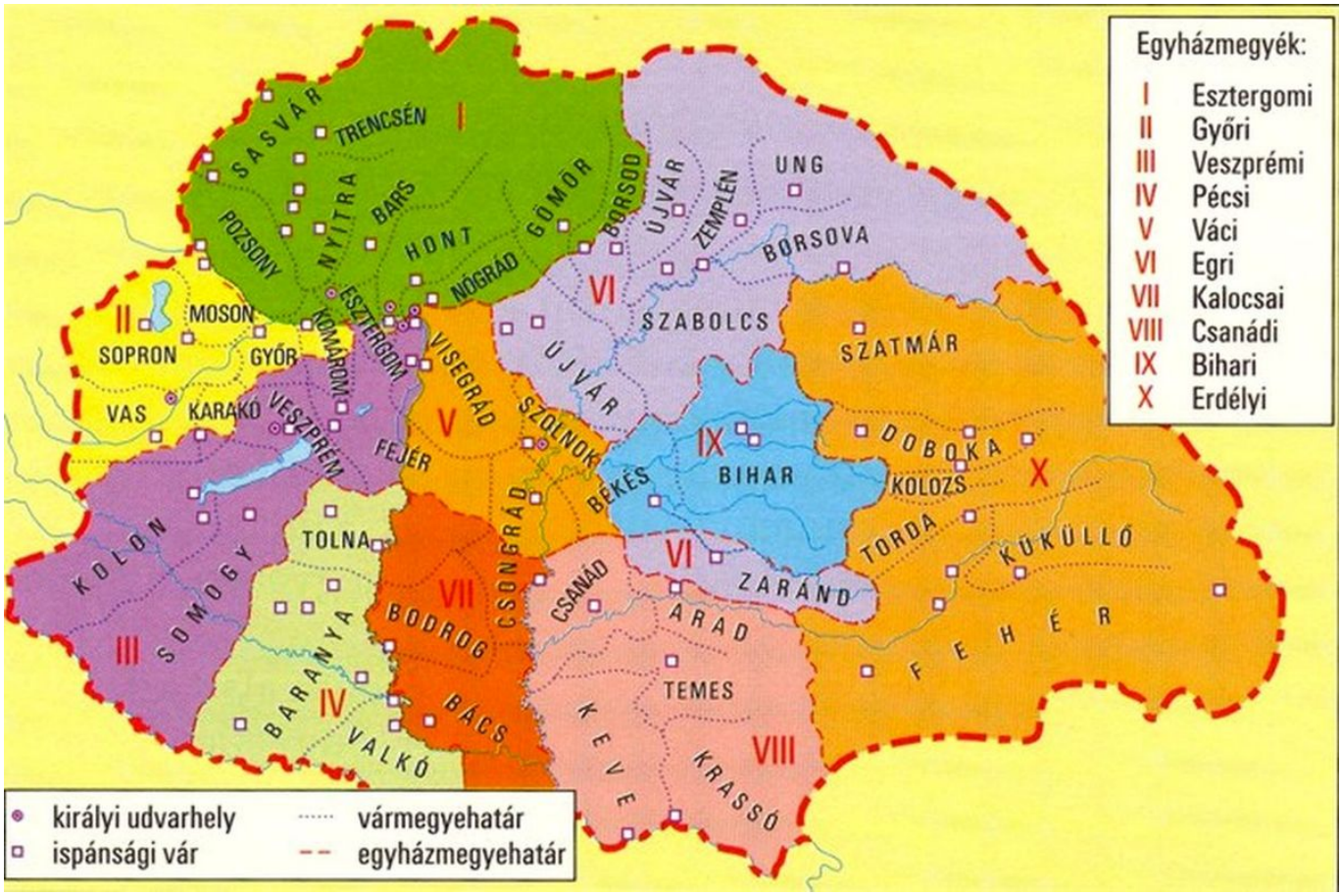
Minden vármegye központja értelemszer?en egy vár volt, melyhez tartozó birtokok alkották a vármegye területét. A vármegyék Magyarország teljes területét lefedték, a közigazgatás ezáltal mindenütt biztosított volt – foglalta össze tanulmányában a Magyarságkutató Intézet.

Rámutattak: azt nem tudjuk pontosan, hogy Szent István korában hány vármegye lehetett, viszont az valószín?, hogy

nagyobb területi egységek voltak, tehát kevesebb vármegye lehetett, mint az újkorban

– aztán a középkor folyamán aprózódnak szét ezen területi egységek, ahogy egyre több vár épül, egyre több vármegye is lesz.

Szent István korában valahogy így nézhetett ki a vármegyerendszer – melyeket egy nagyobb egység az egyházmegyerendszer nagyobb területi egységekbe tömörített:

Szent István csaknem ötven vármegyét szervezett meg, ezek területe és száma is változott a kés?bbiekben, de maga a rendszer beváltotta a hozzá f?zött reményeket, így tartósnak bizonyult.

A vármegye kifejezés már I. (Szent) László király törvényeiben megjelent. A harmadik könyv els? fejezete így szól:

… a király követe menjen minden vármegyébe és a kiket közönségesen ?röknek neveznek, azok századosait és tizedeseit mind az alattok valókkal egyetemben összehiván, parancsolja meg nekik, hogy valakit tolvajság vétkében tudnak, valljanak reá; és ha azok, a kikre rávallanak, próbával akarják megbizonyitani ártatlanságokat, adassék meg nekik a próba.

A lovagkirály id?ben els?, kés?bb mégis harmadik sorszámot kapott törvénykönyvének 1077 körülire datált szövege már a korábbi katonai feladaton is túlmutat,

a vármegyét bíráskodási egységnek is tekintette.

– Az oszmánok magyarországi hódításai idején a vármegyék képezték a védelem gerincét, a kiállított katonákon kívül a személyükben hadra kelt nemesek is ide gyülekeztek. Az egyes végvárak katonáinak ellátása, karbantartása és építése erre kijelölt vármegyék feladatát képezte, de a vármegyék saját katonasága is rendre részt vett az összecsapásokban – írták.

Hozzátették: a vármegyék identitásának alakulásában fontos sarokpontot jelentett az önálló címerhasználat XVI. századi elterjedése, illetve a vármegyei törvénykezés helyének állandósulása révén kialakuló vármegyei székhelyek megjelenése.

– A vármegyerendszer reformjának kérdése a XVIII. század második felében is felmerült. II. József radikális megoldással próbálta abszolutisztikus uralmi elképzeléseit megvalósítani. Rendeleti úton a vármegyéket 1785-ben tíz körzetbe osztotta be, amihez a következ? évben három erdélyi körzet is csatlakozott. A vármegyei autonómia megsz?nt, a választott tisztségvisel?k helyére királyi kinevezettek kerültek, a kerületek élén viszont olyan kiváló hazafikat találhatunk, mint Teleki Sámuel vagy Széchenyi Ferenc – mutatott rá a Magyarságkutató Intézet.

Ez a próbálkozás éppen a vármegyék ellenállása miatt omlott össze, mert nem természetes fejl?dés eredménye volt, hanem felülr?l kényszerített rendszer. Kudarcát belátva II. József halálos ágyán ezt a rendelkezését is visszavonta.

– Az ország törvénykezésében a vármegyék nagyon fontos szerepet játszottak. A képviseleti országgy?lésekre vármegyénként küldtek követeket a nemesek. A diéta alsóházának többségét ezek a vármegyei követek alkották, akiknek rendkívül fontos szerepük volt a reformkori országgy?léseken.

Nemzetünk olyan nagyságait találhatjuk a vármegyei követek között, mint Deák Ferenc, Kölcsey Ferenc és Kossuth Lajos

– írta a Magyarságkutató.

Felhívták a figyelmet arra, hogy az 1848-as polgári átalakulás a vármegyéket továbbra is a közigazgatás és az önkormányzatiság mellett a központi akarat érvényesülésének területi egységének tekintette.

A vármegyék erejét jól mutatja identitásképz? szerepük, amely töretlen maradt hosszú évszázadokon keresztül.

– A vármegyék száma, területe többször változott, a tartós állapotot a kiegyezést követ? rendezés hozta el, amely 1876-ban kezd?dött és 1881-ben véglegesítette a 63 vármegyét és a magyar tengermelléket (Fiume). A vármegyéket a törvényekben ekkoriban már gyakran rövidebb formában, megyének nevezték a törvényekben is, ez azonban nem érintette a hivatalos elnevezést, az továbbra is vármegye maradt – szól a történelmi összefoglaló.

A Tanácsköztársaság törölte volna el el?ször

– A vármegye erejét jól mutatja, hogy a Tanácsköztársaság 1919. június 23-án elfogadott alkotmánya további rendezésig a régi közigazgatási rendszert hagyta érvényben.

A szövegben a vármegye helyett a kerület, illetve megye kifejezés szerepel,

de hivatalosan és a köznapi használatban a vármegye használata megmaradt – írta a Magyarságkutató.

Rámutattak:

A vármegyék rendszerére a trianoni diktátum jelent?s hatást gyakorolt. A közigazgatási beosztás figyelembevétele nélkül Magyarországra kényszerített diktátum következtében rendezni kellett a területi beosztást és a vármegyék székhelyét, amire 1923-ban került sor.

– A rendezés ideiglenes jellegét hangsúlyozva a töredékvármegyékb?l összevont új egységek neve után „közigazgatásilag egyel?re egyesített” megjelölést tettek. A Magyarországhoz 1938 után visszakerült területeket ebbe a rendszerbe illesztették be. Az 1945-ben felállt Ideiglenes Nemzeti Kormány rendeletben állította vissza az 1938-as állapotot, egyben megszüntette az ideiglenességre utaló megnevezést – foglalták össze.

A vármegyerendszert végül a II. világháború után Magyarországon állandósuló kommunista államhatalom szüntette meg ténylegesen. Ahogy a Magyarságkutató Intézet tanulmányában fogalmaznak:

A szovjet mintára megalkotott 1949. évi XX. törvény, a kommunista alkotmány, hivatalos nevén a Magyar Népköztársaság Alkotmánya V. fejezete rendelkezett az új államhatalmi berendezkedésr?l: „*29. § (1) A Magyar Népköztársaság területe államigazgatási szempontból megyékre, járásokra, városokra, községekre tagozódik.*”

A vármegye elnevezésének megszüntetésével együtt az önkormányzatiság is sírba szállt a vörös csillag árnyékában.

– jegyezték meg.

www.magyarnemzet.hu

– A tizedesek és századosok említése hierarchikus elrendezésre utal. A vármegye ekkoriban a király akarata

érvényesítésének eszköze volt, ezért a XI–XII. században királyi vármegyének nevezzük – mutatnak rá.

A nemesi vármegyék

– A királyi vármegye átalakulását a XIII. század hozta el. A társadalmi változások a nemesi jogok kiformálódásához és az azt birtoklók erejének növekedésével ekkor értek meg a vármegyék átformálására. A változásokat a zalai szerviensek számára 1232-ben kiadott kehidai oklevél jelzi, ami egyben

a királyi vármegye nemesi vármegyévé való átformálódását is mutatja.

A királyi fennhatóságot a vármegye élén álló megyésispán biztosította, de a nemesek által választott alispán szerepe a vármegye önkormányzatiságát jelzi – olvasható a publikációban.

Az Árpád-kor és a magyar Anjou-k let?nése után értékel?dött fel a vármegye katonai szerepe.

I. (Luxemburgi) Zsigmond kezdeményezésére az 1397-ben a temesvári országgy?lésen elrendelték, hogy a földesurak vagyonának mértéke szerint kellett katonákat állítania

– hívta fel a figyelmet a Magyarságkutató.

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló